

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xx 2019 om betalingssystemet Ilanngaassivik.
(Naalakkersuisoq for Finanser og Nordiske Anliggender)

Forelæggelsesnotat
(Naalakkersuisoq for Finanser og Nordiske Anliggender)

1. behandling

På vegne af Naalakkersuisut skal jeg hermed fremlægge forslag til Inatsisartutlov om betalingssystemet Ilanngaassivik.

Restancetallene taler deres tydelige sprog, og de viser, at det desværre er alt for almindeligt forekommende, at regninger ikke betales til tiden. Over 30.000 enkeltpersoner har en restance til det offentlige og restancen udgør i alt lidt under en mia. kr.

Det er vigtigt for samfundet, at der findes praktiske løsninger på dette problem, som er forbundet med mange negative konsekvenser både for den enkelte, dennes pårørende og for vores samfund.

Forslaget er opfølgning på og er tilrettet ud fra den politiske aftale om Finansloven for 2019, som et meget bredt flertal i Inatsisartut står bag. Forslaget ligger desuden i forlængelse af de overordnede anbefalinger fra Redegørelse om Gæld og Gældsafvikling fra 2017 om at gennemføre initiativer rettet mod den gruppe af borgere, der har evnen, men ikke viljen, til at betale. For borgere, der mangler betalingsevnen, tager forslaget særlige hensyn, som jeg vil komme ind på senere.

Forslaget har til formål at modernisere og effektivisere opkrævningen af regninger. Forslaget sætter dermed ind mod problemets rod, ud fra en betragtning om, at det er bedre at forebygge end at helbrede, når skaden er sket og restancerne er blevet store. Der er således ikke tale om et inkasso-system.

Offentlige myndigheder, arbejdsgivere og indhandlingssteder pålægges med forslaget at betale indkomster til borgerne gennem Ilanngaassivik.

Forslaget vil dernæst indebære, at borgere, der har forfalden gæld til det offentlige, kan pålægges at blive omfattet af regningsopkrævning i Ilanngaassivik. Borgere, der ikke har en restance, kan desuden tilmelde sig frivilligt til regningsopkrævning via Ilanngaassivik. Hvis dette er sket, vil regningerne løbende og automatisk blive trukket af den enkeltes indkomst, inden det resterende udbetales til vedkommende.

Regninger fra det offentlige vil derved blive opkrævet, før borgeren kan bruge pengene til andre formål. Borgere, som omfattes af Ilanngaassivik, får med andre ord ikke mulighed for at anvende de offentlige kasser som en kassekredit for at kunne finansiere andre fornødenheder. Betalingen af de løbende regninger til det offentlige kommer herved til at gå forud for, hvad man ellers kan bruge pengene til, såsom privat forbrug eller gæld til private kreditorer.

For at sikre at borgere, der omfattes af regningsopkrævning, har penge til at leve og købe fornødenheder for, indeholder forslaget krav om, at borgeren hver måned sikres et minimums rådighedsbeløb af sin indkomst. I forslaget lægges der op til at rådighedsbeløbet for en enlig fastsættes til 4.000 kr. og for par til 6.000 kr. Hertil kommer et tillæg per hjemmeboende barn under 18 år på 1.600 kr.

Kommunalbestyrelsen kan beslutte at øge rådighedsbeløbet efter regler, der fastsættes af Naalakkersuisut. Dette tænkes eksempelvis at være relevant for handicappede, eller personer, der har et privat lejemål, hvor huslejen ikke opkræves via Ilanngaassivik. Naalakkersuisut vil inddrage kommunerne og andre relevante interessenter i det videre arbejde med i en bekendtgørelse at fastsætte nærmere regler for rådighedsbeløbet.

Det er tanken, at borgeren via Sullisivik.gl kan få adgang til en side, hvor de kan se, hvilke regninger der står til opkrævning i systemet, ligesom borgerne vil få tilsendt månedlige betalingsoversigter. Borgeren kan dermed få overblik over sine regninger.

Mener en borger, at der er fejl i en regning kan vedkommende kontakte den, der har udstedt regningen. Forslaget pålægger regningsopkrævere, såsom eksempelvis INI A/S, at behandle sådanne indsigelser mod regninger, der opkræves i Ilanngaassivik. Der foreslås desuden indført længere betalingsfrister for regninger, der opkræves via Ilanngaassivik. Men forslaget griber i øvrigt ikke ind i retsforholdet mellem borgeren og regningsopkræveren.

Med forslaget bemyndiges Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler for datasikkerhed og -ansvar, der skal sikre rammerne for, at oplysninger om borgerens indkomster og betalinger behandles med fortrolighed. Der kan desuden fastsættes regler om en række andre forhold vedr. indførslen af Ilanngaassivik, herunder hvilke fremgangsmåder og tekniske krav, der skal gælde for arbejdsgivernes udbetalinger via systemet, og til de regninger, der skal opkræves.

Det er forventningen, at forslaget vil medvirke til, at flere borgere vil betale deres regninger rettidigt. Dette er både til gavn for den enkelte i form af færre rykkergebyrer og mindre restanceopbygning. Herved undgås en situation, hvor en borgers restancer vokser vedkommende over hovedet og bliver uoverskuelig. Ilanngaassivik forventes i forhold til det offentlige at bidrage til færre restancer og tab, en mere effektiv regningsopkrævning og en reduktion af ressourceforbruget på inddrivelsesområdet.

Med disse ord overlades forslaget til Inatsisartuts velvillige behandling.